

FREDRIK BACKMAN

Een man die Ove heet

Vertaald door Edith Sybesma

AMSTERDAM • ANTWERPEN

2013

Dit boek is tot stand gekomen met financiële steun van het Swedish Arts Council.

Q is een imprint van Em. Querido's Uitgeverij bv, Amsterdam

Oorspronkelijke titel *En man som heter Ove*

Oorspronkelijke uitgever Forum Bokförlag, Stockholm, Zweden

Published in the Dutch language by arrangement with

Bonnier Group Agency, Stockholm, Sweden

Copyright vertaling © 2013 Edith Sybesma /

Em. Querido's Uitgeverij bv, Singel 262, 1016 AC Amsterdam

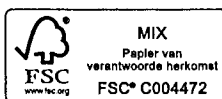
Omslag Monique Gelissen

Omslagbeeld Nils Olsson, www.katslosadesign.com

Foto auteur Kalle Assbring

ISBN 978 90 214 4719 3 / NUR 302

www.uitgeverijQ.nl

Voor Neda.

Het gaat er altijd om jou aan het lachen te krijgen.

Altijd.

Een man die Ove heet koopt een computer die geen computer is

Ove is negenenvijftig jaar oud. Hij rijdt Saab. Hij is het type man dat naar mensen wijst die hem niet aanstaan, een beetje alsof ze inbrekers zijn en Oves wijsvinger een politiezaklamp. Hij staat voor de toonbank van het soort winkel waar mensen met Japanse auto's naartoe gaan om witte snoeren te kopen. Ove observeert de verkoopmedewerker een hele poos voordat hij met een middelgrote witte doos naar hem zwaait.

'Zo, en is dit nou zo'n Aaipet?' wil Ove van hem weten.

De medewerker, een jongeman met een eencijferige BMI, voelt zich duidelijk ongemakkelijk. Je kunt aan hem zien dat hij de doos het liefst meteen uit Oves handen zou willen rukken.

'Ja, inderdaad. Een iPad. Maar wilt u er alstublieft niet zo mee zwaaien?'

Ove kijkt naar de doos alsof het een uiterst onbetrouwbaar soort doos is. Alsof de doos een Vespa bestuurt, een trainingsbroek draagt, Ove zojuist 'gast' heeft genoemd en vervolgens heeft geprobeerd hem een horloge aan te smeren.

'Ja, ja! En dit is dus een computer?'

De verkoper knikt. Maar aarzelt dan en schudt snel zijn hoofd.

'Ja... nou ja, dus, het is een iPad. Ze noemen het ook wel een tablet. Veel mensen gebruiken hem vooral om te internetten. Het is net wat je ermee wilt...'

Ove kijkt de verkoper aan alsof de verkoper hem zojuist achterstevoren heeft aangesproken.

'Ja, ja!'

De verkoper knikt weifelend.

'Jaaa...'

Ove schudt weer met de doos.

'En is dit dan een goeie?'

De verkoper krabt op zijn hoofd.

'Ja. Of... hoe bedoelt u?'

Ove zucht en begint langzaam te praten. Hij articuleert de woorden alsof de slechthorendheid van de verkoper het enige probleem is in deze discussie.

'Is. Hij. Goed? Is dit een goede computer?'

De verkoper krabt aan zijn kin.

'Ja... nou... hij is erg goed. Maar het hangt er natuurlijk van af wat voor soort computer u wilt hebben.'

Ove kijkt de man aan.

'Ik wil een computer! Een gewone computer!'

De beide mannen zijn even stil. De verkoper kucht.

'Ja, dus. Dit is natuurlijk eigenlijk geen gewone computer. Misschien wilt u liever een...'

De verkoper zwijgt en is duidelijk op zoek naar een woord dat zou kunnen aansluiten bij de belevingswereld van de man tegenover hem. Dan kucht hij nogmaals en zegt: '...een laptop?'

Ove schudt driftig zijn hoofd en buigt zich dreigend over de toonbank.

'Nee, dat wil ik POTDOMME niet. Ik wil een computer!'

De verkoper knikt begrijpend.

'Een laptop is een computer.'

Ove kijkt hem beledigd aan en zet zijn zaklampwijsvinger demonstratief op de toonbank.

'Dat weet ik ook wel!'

De verkoper knikt.

'Oké...'

Een nieuwe stilte. Niet zo heel anders dan de stilte die misschien zou zijn ontstaan tussen twee revolverhelden die opeens tot de ontdek-

king zijn gekomen dat hun revolver nog thuis ligt. Ove kijkt een hele poos naar de doos, alsof hij wacht totdat die met een bekentenis op de proppen komt.

‘Hoe klap je het toetsenbord uit?’ vraagt hij dan mopperig.

De verkoper wrijft met zijn handpalmen langs de rand van de toonbank en veert nerveus van de ene voet op de andere, zoals jongemannen die achter een toonbank staan wel vaker doen wanneer ze tot de ontdekking komen dat iets veel langer gaat duren dan ze aanvankelijk hadden gehoopt.

‘Ja, nou, hij heeft dus geen toetsenbord.’

Ove fronst zijn wenkbrauwen.

‘O! En dat moet je er dan zeker apart bij kopen, hè? Voor een IDIOOT bedrag!’

De verkoper schuurt weer met zijn handpalmen langs de toonbank.

‘Nee... nou... Deze computer heeft dus geen toetsenbord. Je bedient alles rechtstreeks op het scherm.’

Ove schudt vermoeid zijn hoofd, alsof hij de verkoper zojuist over het glas van een ijsvitrine heeft zien likken.

‘Maar ik moet een toetsenbord hebben. Dat snap je toch wel?’

De verkoper zucht diep op de manier van iemand die minstens tot tien telt.

‘Oké. Ik begrijp het. Maar dan denk ik niet dat u deze computer moet hebben. Dan kunt u bijvoorbeeld beter voor een MacBook kiezen.’

Oves gezichtsuitdrukking verraaft dat hij daar misschien niet helemaal van overtuigd is.

‘Een mekboek?’

De verkoper knikt hoopvol, alsof hij zojuist een definitieve doorbraak in de onderhandelingen heeft mogen beleven.

‘Ja.’

Ove fronst argwanend zijn voorhoofd.

‘Is dat zo’n e-reader waar iedereen het over heeft?’

De verkoper zucht met de diepte van een episch gedicht.

‘Nee. Een MacBook is een... dat is een laptop. Met een toetsenbord.’

‘Kijk!’ roept Ove meteen.

De verkoper knikt en schuurt met zijn handpalmen langs de toonbank.

‘Ja.’

Ove kijkt om zich heen in de winkel. Hij schudt weer zachtjes met de doos in zijn hand.

‘Is dat een beetje goed spul?’

De verkoper richt zijn blik op de toonbank op een manier die ver-raadt dat hij actief vecht tegen de impuls om zichzelf in het gezicht te krabben. Dan klaart zijn blik opeens op en hij glimlacht energiek.

‘Weet u wat? Ik zal eens kijken of mijn collega al klaar is met zijn klant, dan kan hij het u laten zien!’

Ove kijkt op zijn horloge. Hij schudt zijn hoofd.

‘Er zijn mensen die meer te doen hebben dan hier de hele dag te staan wachten, hoor!’

De verkoper knikt even. Daarna verdwijnt hij naar achteren. Even later komt hij terug met een collega. De collega kijkt heel blij. Zoals mensen kijken die nog niet zo lang in een winkel werken.

‘Meneer! Wat kan ik voor u doen?’

Ove plant zijn zaklampwijsvinger dwingend op de toonbank.

‘Ik wil een computer!’

De collega kijkt al iets minder blij. Daarna kijkt hij de eerste verkoper aan met een blik die insinueert dat hij dit de eerste verkoper betaald zal zetten.

‘Okééé. Een computer. Nou, dan kunnen we om te beginnen eens even naar onze afdeling draagbare computers gaan,’ zegt de collega niet helemaal enthousiast tegen Ove.

Ove kijkt hem boos aan.

‘Duh! Ik weet potdomme heus wel wat een laptop is! Je hoeft niet “draagbaar” te zeggen!’

De collega knikt behulpzaam. Achter hem mompelt de eerste verkoper intussen: ‘Nu ben ik echt aan pauze toe, ik ga lunchen.’

‘Lunsen ja, dat is het enige waar de mensen tegenwoordig aan denken,’ zegt Ove laatdunkend.

‘Wat?’ zegt de collega, en hij draait zich om.
‘L-u-n-s-e-n!’ articuleert Ove.

(Drie weken eerder)

Een man die Ove heet maakt een inspectieronde door de wijk

Het was vijf voor zes 's ochtends toen Ove en de kat elkaar voor het eerst ontmoetten. De kat had meteen een grote hekel aan Ove. Dat gevoel was in hoge mate wederzijds.

Ove was tien minuten daarvoor op zijn vaste tijd opgestaan. Hij begreep mensen niet die zich versliepen en als excuus aanvoerden dat de wekker niet was afgegaan. Ove had nog nooit van zijn leven een wekker gehad. Om kwart voor zes werd hij wakker en dan stond hij op.

Hij had het koffiezetapparaat aangezet, met exact dezelfde hoeveelheid koffie die zijn vrouw en hij altijd dronken in de bijna veertig jaar dat ze in deze rijtjeshuizenwijk woonden. Eén schepje per kop en één extra voor de pot. Niet meer en niet minder. Dat konden de mensen tegenwoordig niet meer, fatsoenlijke koffie zetten. Zoals tegenwoordig ook niemand meer met de hand kon schrijven. Want nu was het computers en espressoapparaten wat de klok sloeg. En waar moest het heen met de samenleving als de mensen niet eens meer konden schrijven of koffiezetten? Nou? Dat wilde Ove wel eens weten.

Terwijl het fatsoenlijke kopje koffie doorliep, had hij zijn blauwe werkbreek en zijn blauwe jas aangetrokken, zijn klompen aangeschooten en zijn handen in zijn zakken gestopt, op de manier van een man van middelbare leeftijd die voortdurend op zijn hoede is omdat een in- en inslechte wereld wel weer een teleurstelling voor hem in petto

zal hebben, en daarna was hij aan zijn inspectieronde door de wijk begonnen. Zoals elke ochtend.

In de andere huizen was het stil en donker geweest toen hij de deur uit stapte. Dat was te verwachten. In deze wijk nam echt niemand de moeite om vroeger op te staan dan nodig was, dat wist Ove wel. Hier woonden tegenwoordig alleen maar mensen met een eigen bedrijf en ander los volk.

De kat zat met een nonchalante blik midden op het voetpad tussen de huizen. Nou ja, 'kat'. Hij had een halve staart en maar één oor. En hier en daar kale plekken in zijn vacht alsof iemand er vuistgrote plukken uit had getrokken. Dat scharminkel kon je eigenlijk geen 'kat' noemen, vond Ove.

Hij zette een paar stampende passen in zijn richting. De kat kwam overeind. Ove bleef staan. Ze keken elkaar een paar tellen taxerend aan, als twee potentiële vechtersbazen 's avonds laat in een dorpscafé. Ove overwoog een van zijn klompen naar het beest te gooien. De kat keek alsof hij ervan baalde dat hij geen klompen had om terug te gooien.

'Kst!' siste Ove zo plotseling dat de kat ervan schrok.

De kat deed een stapje naar achteren. Hij woog de negenenvijftigjarige man en diens klompen met zijn blik. Vervolgens draaide hij zich met een licht rukje om en sjokte weg. Als Ove niet beter had geweten, zou hij hebben gezworen dat de kat eerst nog hooghartig met zijn ogen had gerold.

Stom beest, dacht hij en hij wierp een blik op zijn horloge. Twee voor zes. Hij moest opschieten, anders schopte het kattenbeest zijn hele inspectieronde in de war. Dat zou helemaal wat moois zijn.

Vervolgens marcheerde hij over het voetpad tussen de huizen door naar het parkeerterrein, zoals elke ochtend. Hij bleef staan bij het bord dat verklaarde dat autoverkeer op het woonerf verboden was. Hij trapte onderzoekend tegen de paal waar het bordje aan vastzat. Niet omdat het scheef stond of zo, maar omdat je het altijd beter even kon controleren. En Ove is een man die de toestand van dingen controleert door ertegenaan te schoppen.

Hij liep het parkeerterrein op en wandelde heen en weer langs alle garages om te controleren of er 's nachts nergens was ingebroken, en of er geen brand was gesticht door een bende vandalen. Niet dat dat ooit was gebeurd op dit woonerf. Maar Ove had dan ook nog nooit een inspectieronde overgeslagen. Hij trok ter controle aan de deurekruk van zijn eigen garage, waar zijn Saab geparkeerd stond. Drie keer, net als elke ochtend.

Daarna liep hij even langs het gastenparkeerterrein, waar je maximaal vierentwintig uur mocht staan, en hij noteerde nauwkeurig alle kentekennummers in een opschrijfboekje dat hij in zijn jaszak had. Hij vergeleek ze met de kentekennummers die hij de vorige dag op dezelfde plaats had aangetekend. Wanneer dezelfde kentekennummers meerdere dagen achtereen in Oves opschrijfboekje verschenen, liep Ove altijd naar huis om de Dienst voor het Wegverkeer te bellen en de gegevens van de eigenaar van het voertuig op te vragen. Vervolgens belde hij betrokkene op en informeerde betrokkene dat betrokkene een grote sukkel was dat hij geen Zweedse bordjes kon lezen. Niet dat het Ove nou echt zoveel kon schelen wie er op het gastenparkeerterrein stond. Natuurlijk niet. Het ging om het principe. Als er 'vierentwintig uur' op het bordje stond, dan had je dat maar te accepteren. Want waar bleef je als iedereen hele dagen parkeerde waar hij maar wilde? Dan werd het een chaos, dat begreep Ove wel. Dan stonden de auto's overal.

Maar vandaag bevonden zich geen onbevoegde voertuigen op het gastenparkeerterrein, dus ging Ove na zijn notities verder met zijn dagelijkse gang naar het vuilnishok. Niet dat hij daar enige bemoeienis mee had. Hij had meteen in het begin al luidkeels geprotesteerd tegen dat gedoe dat de nieuwe verenigingsleden hadden doorgedreven dat al het afval gescheiden moest worden. Maar nu ze besloten hadden dat het afval gescheiden diende te worden, moest er natuurlijk wel op de naleving worden toegezien. Niet dat iemand Ove die opdracht had gegeven, maar als mannen zoals Ove niet zelf het initiatief namen in dit soort zaken, dan kreeg je natuurlijk complete anarchie. Dat wist Ove. Dan lag het vuilnis overal.

Hij schopte tegen de containers. Vloekend viste hij een glazen potje uit de glasbak, mompelde iets als 'sukkels' en draaide het metalen dekseltje eraf. Hij gooide het potje weer in de glasbak en liet het dekseltje in de metaalbak vallen.

Toen Ove voorzitter was van de vereniging van eigenaren had hij zich sterk gemaakt voor camerabewaking in het vuilnishok, zodat ze erop konden toezien dat niemand 'onbevoegd afval' weggooide. Het voorstel was tot Oves grote verdriet weggestemd, aangezien de andere burens het 'niet zo'n prettig idee' vonden en het hun bovendien lastig leek om alle videobanden te archiveren. En dat terwijl Ove keer op keer verontwaardigd had opgemerkt dat wie niets op zijn kerfstok had niets te vrezen had van 'de waarheid'.

Twee jaar later, toen Ove was afgezet als voorzitter van de vereniging (tijdens iets wat Ove zelf naderhand stevast aanduidde als 'de staatsgreep'), was de kwestie opnieuw besproken. Er bestond kennelijk een nieuwerwetse camera die geactiveerd werd door bewegings-sensoren en beelden meteen doorseinde naar het internet, verklaarde het nieuwe bestuur in een montere brief aan alle wijkbewoners. Daarmee kon je niet alleen het vuilnishok maar ook het parkeerterrein in de gaten houden om vernielingen en inbraken te voorkomen. Bovendien wiste het videomateriaal zichzelf na vierentwintig uur automatisch, om de privacy van de bewoners niet te schenden. Er was een unaniem besluit nodig in de vereniging om de camera's te mogen plaatsen. Eén lid stemde tegen.

Ove vertrouwde het Internet namelijk niet. Hij schreef het met een hoofdletter I en legde de klemtoon op 'net', ook al zeurde zijn vrouw altijd dat de klemtoon op 'inter' moest liggen. Alleen over Oves lijk zou dat Internet naar Ove mogen kijken wanneer Ove zijn vuilnis weggooide, zoals het bestuur al gauw merkte. En dus kwamen er geen camera's. Mooi zo, dacht Ove. Dagelijkse inspectierondes waren toch beter. Dan wist je wie wat deed en kon je het allemaal een beetje in de smiezen houden. Dat kon iedereen begrijpen.

Dus toen hij klaar was met zijn vuilnishokinspectie, deed hij net als elke ochtend de deur op slot en trok er drie keer aan ter controle. Toen

hij zich vervolgens omdraaide, viel zijn oog op een fiets die tegen de muur van de fietsenstalling stond. Ook al hing er helder en duidelijk een groot bord met de tekst VERBODEN FIETSEN TE PLAATSEN pal boven. Naast de fiets had een andere bewoner een boos, handgeschreven briefje opgehangen waarop stond: 'Dit is geen fietsenstalling! Leer eens bordjes lezen!' Ove mompelde weer iets als 'sukkels', opende de fietsenstalling en zette de fiets netjes in het rijtje dat binnen stond. Hij deed de stalling op slot en voelde ter controle drie keer aan de deur.

Daarna trok hij het boze briefje van de muur. Hij had veel zin om een motie in te dienen bij het bestuur en te eisen dat er een echt AANPLAKKEN VERBODEN-bordje aan deze muur werd bevestigd. De mensen dachten zeker dat je tegenwoordig overal lukraak boze briefjes kon ophangen. Deze muur was toch geen prikbord, godsamme.

Vervolgens liep Ove over het korte voetpad tussen de huizen. Voor zijn eigen huis bleef hij staan, hij boog zich over de tegels en snoof heftig boven de naden. Pis. Het stonk naar pis. Met die waarneming ging hij zijn huis binnen, deed zijn deur op slot en dronk zijn koffie.

Toen hij daarmee klaar was, belde hij om zijn telefoonaansluiting en zijn abonnement op de krant op te zeggen. Hij repareerde de mengkraan in de kleine badkamer. Hij zette nieuwe schroeven in de kruk van de buitendeur in de keuken. Hij oliede het werkblad. Hij reorganiseerde de kisten op zolder. Hij sorteerde zijn gereedschap in de schuur en verplaatste de winterbanden van de Saab. En nu staat hij daar.

Het was nooit de bedoeling geweest dat het leven zo zou lopen. Dat is het enige wat Ove voelt.

Het is november, dinsdagmiddag vier uur, en hij heeft alle lampen uitgedaan. Hij heeft de radiatoren dichtgedraaid en het koffiezetapparaat uitgeschakeld. Hij heeft het werkblad in de keuken geolied, ook al zeggen die ezels van Ikea dat hun aanrechten niet geolied hoeven te worden. In dit huis wordt het aanrecht elk halfjaar geolied, of dat nou nodig is of niet. Wat een als clown opgemaakt meisje in een geel polo-shirt bij de zelfbedieningsafdeling ook zegt.

Hij staat voor het raam van de woonkamer van zijn rijtjeshuis. Die veertigjarige kwibus met zijn baardstoppels van het huis schuin aan de overkant komt langs joggen. Hij heet Anders of zoiets. Hij woont hier nog maar pas, weet Ove, hooguit een jaar of vier, vijf, en is er in die korte tijd al in geslaagd in het bestuur van de vereniging van eigenaren te infiltreren, die rat. Nu denkt hij dat de straat van hem is. Hij heeft het huis veel te duur gekocht toen hij hier na zijn scheiding kwam wonen. Echt iets voor zulke figuren om hier de woz-waarde van de huizen van eerlijke mensen een beetje te komen opdrijven. Alsof dit de een of andere chique buurt is. Hij rijdt ook nog in een Audi, heeft Ove gezien. Dat kon je natuurlijk verwachten. Mensen met een eigen bedrijf en andere sukkels, die rijden Audi. Meer verstand hebben ze niet.

Ove steekt zijn handen in de zakken van zijn donkerblauwe broek. Hij schopt onderzoekend tegen de plint. Het rijtjeshuis is eigenlijk iets te groot voor Ove en zijn vrouw, dat wil hij dan nog wel toegeven. Maar het is afbetaald. Hij heeft geen cent hypotheekschuld meer en dat is gegarandeerd meer dan je van die kwibus kunt zeggen. Iedereen leent tegenwoordig maar raak, je weet precies hoe dat gaat. Maar Ove heeft zijn huis afbetaald. Hij heeft zijn plicht gedaan. Is altijd naar zijn werk gegaan. Nooit een dag ziek geweest. Hij heeft zijn steentje bijgedragen. Verantwoordelijkheid genomen. Dat doet tegenwoordig niemand meer, ergens verantwoordelijkheid voor op zich nemen. Nu is het een en al computers, consultants en gemeenteraadsleden die naar seksclubs gaan en appartementen zwart verhuren. Belastingparadijzen en aandelenportefeuilles. Iedereen is tegenwoordig te beroerd om de handen uit de mouwen te steken. Een land vol mensen die alleen maar de hele dag willen lunsen.

‘Het is toch fijn dat je het wat rustiger aan kunt doen?’ Dat zeiden ze gisteren op kantoor tegen Ove. Toen ze uitlegden dat er ‘te weinig werk’ was en dat ze de oudere generatie zouden laten afvloeien. Meer dan vijfendertig jaar bij dezelfde baas, en dan noemen ze Ove zo: een ‘generatie’, godsamme. Want tegenwoordig is iedereen eenendertig, draagt een te strakke broek en drinkt geen gewone koffie meer.

hij zich vervolgens omdraaide, viel zijn oog op een fiets die tegen de muur van de fietsenstalling stond. Ook al hing er helder en duidelijk een groot bord met de tekst VERBODEN FIETSEN TE PLAATSEN pal boven. Naast de fiets had een andere bewoner een boos, handgeschreven briefje opgehangen waarop stond: 'Dit is geen fietsenstalling! Leer eens bordjes lezen!' Ove mompelde weer iets als 'sukkels', opende de fietsenstalling en zette de fiets netjes in het rijtje dat binnen stond. Hij deed de stalling op slot en voelde ter controle drie keer aan de deur.

Daarna trok hij het boze briefje van de muur. Hij had veel zin om een motie in te dienen bij het bestuur en te eisen dat er een echt AAN-PLAKKEN VERBODEN-bordje aan deze muur werd bevestigd. De mensen dachten zeker dat je tegenwoordig overal lukraak boze briefjes kon ophangen. Deze muur was toch geen prikbord, godsamme.

Vervolgens liep Ove over het korte voetpad tussen de huizen. Voor zijn eigen huis bleef hij staan, hij boog zich over de tegels en snoof heftig boven de naden. Pis. Het stonk naar pis. Met die waarneming ging hij zijn huis binnen, deed zijn deur op slot en dronk zijn koffie.

Toen hij daarmee klaar was, belde hij om zijn telefoonaansluiting en zijn abonnement op de krant op te zeggen. Hij repareerde de mengkraan in de kleine badkamer. Hij zette nieuwe schroeven in de kruk van de buitendeur in de keuken. Hij oliede het werkblad. Hij reorganiseerde de kisten op zolder. Hij sorteerde zijn gereedschap in de schuur en verplaatste de winterbanden van de Saab. En nu staat hij daar.

Het was nooit de bedoeling geweest dat het leven zo zou lopen. Dat is het enige wat Ove voelt.

Het is november, dinsdagmiddag vier uur, en hij heeft alle lampen uitgedaan. Hij heeft de radiatoren dichtgedraaid en het koffiezetapparaat uitgeschakeld. Hij heeft het werkblad in de keuken geolied, ook al zeggen die ezels van Ikea dat hun aanrechten niet geolied hoeven te worden. In dit huis wordt het aanrecht elk halfjaar geolied, of dat nou nodig is of niet. Wat een als clown opgemaakt meisje in een geel polo-shirt bij de zelfbedieningsafdeling ook zegt.

Hij staat voor het raam van de woonkamer van zijn rijtjeshuis. Die veertigjarige kwibus met zijn baardstoppels van het huis schuin aan de overkant komt langs joggen. Hij heet Anders of zoiets. Hij woont hier nog maar pas, weet Ove, hooguit een jaar of vier, vijf, en is er in die korte tijd al in geslaagd in het bestuur van de vereniging van eigenaren te infiltreren, die rat. Nu denkt hij dat de straat van hem is. Hij heeft het huis veel te duur gekocht toen hij hier na zijn scheiding kwam wonen. Echt iets voor zulke figuren om hier de woz-waarde van de huizen van eerlijke mensen een beetje te komen opdrijven. Alsof dit de een of andere chique buurt is. Hij rijdt ook nog in een Audi, heeft Ove gezien. Dat kon je natuurlijk verwachten. Mensen met een eigen bedrijf en andere sukkels, die rijden Audi. Meer verstand hebben ze niet.

Ove steekt zijn handen in de zakken van zijn donkerblauwe broek. Hij schopt onderzoekend tegen de plint. Het rijtjeshuis is eigenlijk iets te groot voor Ove en zijn vrouw, dat wil hij dan nog wel toegeven. Maar het is afbetaald. Hij heeft geen cent hypotheekschuld meer en dat is gegarandeerd meer dan je van die kwibus kunt zeggen. Iedereen leent tegenwoordig maar raak, je weet precies hoe dat gaat. Maar Ove heeft zijn huis afbetaald. Hij heeft zijn plicht gedaan. Is altijd naar zijn werk gegaan. Nooit een dag ziek geweest. Hij heeft zijn steentje bijgedragen. Verantwoordelijkheid genomen. Dat doet tegenwoordig niemand meer, ergens verantwoordelijkheid voor op zich nemen. Nu is het een en al computers, consultants en gemeenteraadsleden die naar seksclubs gaan en appartementen zwart verhuren. Belastingparadijzen en aandelenportefeuilles. Iedereen is tegenwoordig te beroerd om de handen uit de mouwen te steken. Een land vol mensen die alleen maar de hele dag willen lunsen.

‘Het is toch fijn dat je het wat rustiger aan kunt doen?’ Dat zeiden ze gisteren op kantoor tegen Ove. Toen ze uitlegden dat er ‘te weinig werk’ was en dat ze de oudere generatie zouden laten afvloeien. Meer dan vijfendertig jaar bij dezelfde baas, en dan noemen ze Ove zo: een ‘generatie’, godsamme. Want tegenwoordig is iedereen eenendertig, draagt een te strakke broek en drinkt geen gewone koffie meer.

En niemand wil ergens verantwoordelijk voor zijn. Overal mannen met in figuur geschoren baardjes die continu van baan, vrouw en automerk veranderen. Gewoon zomaar. Zoals het hun uitkomt.

Ove kijkt uit het raam. Die kwibus jomt. Dat joggen maakt Ove niets uit, helemaal niet. Het kan Ove niets schelen of mensen joggen. Hij begrijpt alleen niet waarom dat op zo'n manier moet. Met zo'n zelfingenomen glimlach alsof ze longemfyseem aan het genezen zijn. Ze lopen snel of rennen langzaam, die joggers. Het is de manier waarop een veertigjarige aan de wereld vertelt dat hij echt helemaal nergens goed in is. Maar om je daarvoor dan ook nog uit te dossen als een twaalfjarige Roemeense turnster, is dat nou nodig? Moet je er echt bij lopen als het nationale olympische rodelteam als je alleen maar drie kwartier doelloos rond gaat sjokken?

Hij heeft nog een vriendin ook, die kwibus. Van tien jaar jonger. De blonde Barbie, noemt Ove haar. Ze loopt hier door de buurt te waggelen als een dronken panda op hakken zo hoog als dopsleutels, haar hele gezicht onder de make-up zodat ze wel een clown lijkt, en met een zonnebril op die zo groot is dat je niet kunt zien of het een bril is of een helm. Ze heeft een klein schoothondje dat ze niet aanlijnt en dat op de tegels voor Oves huis pist. Ze denkt dat Ove het niet doorheeft, maar Ove heeft het wel door.

Het was nooit de bedoeling geweest dat het leven zo zou lopen. Dat is alles.

'Het is toch fijn dat je het wat rustiger aan kunt doen?' zeiden ze gisteren op kantoor tegen hem. En nu staat Ove hier met zijn geolieerde werkblad. Het is niet de bedoeling dat je daar op dinsdag tijd voor hebt.

Hij kijkt uit het raam naar het identieke huis aan de overkant. Daar is kennelijk een gezin met kinderen komen wonen. Buitenlanders, heeft Ove begrepen. Hij weet nog niet wat voor auto ze hebben. Je mag hopen dat het in ieder geval geen Audi is. Of erger nog: een Japanner.

Ove knikt alsof hij zojuist iets heeft gezegd waar hij het zelf hartgrondig mee eens is. Hij kijkt naar het plafond van de woonkamer. Daar zal hij vandaag een haak ophangen. En dan bedoelt hij niet zo-

maar een haak. Elke IT-consultant met een lettercombinatiediagnose en zo'n sekseneutraal gebreid vest dat iedereen tegenwoordig draagt, kan een gewoon snerthaakje ophangen. Maar Oves haak moet zo sterk zijn als een rots. Hij wil de haak zo stevig bevestigen dat die het laatste onderdeel zal zijn dat het begeeft wanneer het huis wordt gesloopt.

Over een paar dagen staat hier zo'n gladde makelaar met een knoop in zijn stropdas ter grootte van een babyhoofdje, te zwetsen over 'renovatiemogelijkheden' en 'effectief woonoppervlak'. En die kerel zal veel van Ove kunnen zeggen, maar geen kwaad woord over Oves haak. Als hij dat maar weet.

Op de vloer van de woonkamer staat Oves kleine kist met handige spullen. Zo is het in huis verdeeld. Alle spullen die Oves vrouw heeft gekocht zijn 'mooi' of 'leuk'. Alle dingen die Ove heeft gekocht zijn handig. Daar kun je iets mee. Hij bewaart ze in twee verschillende kisten, de grote en de kleine kist met handige spullen. Dit is de kleine. Met schroeven, spijkers, dopsleutels en dergelijke. Mensen hebben tegenwoordig geen handige spullen meer. Mensen hebben tegenwoordig alleen maar rommel. Twintig paar schoenen, maar nergens een schoenlepel te vinden. Hele huizen vol magnetrons en flatscreen-tv's, maar ze zouden nog geen fatsoenlijke betonplug tevoorschijn kunnen halen als iemand hen met een stanleymes bedreigde.

Ove heeft een heel vak met betonpluggen in zijn kist met handige spullen. Hij staat ernaar te kijken alsof het schaakstukken zijn. Hij haast zich niet wanneer hij een betonplug moet kiezen. Daar moet je de tijd voor nemen. Elke plug is een proces, ze hebben allemaal een andere toepassing. De mensen hebben geen respect meer voor goede oude functionaliteit, tegenwoordig moet alles er mooi uitzien en op de computer gemaakt worden, maar Ove doet de dingen zoals ze gedaan horen te worden.

'Fijn dat je het wat rustiger aan kunt doen,' zeiden ze op zijn werk. Ze kwamen op maandag zijn kantoor binnen en zeiden dat ze het vrijdag niet hadden willen zeggen, want ze wilden Oves weekend niet verpesten. 'Het is fijn voor je dat je het wat rustiger aan kunt doen,'

zeiden ze. Wat weten ze ervan hoe het is om op dinsdag wakker te worden en geen functie meer te hebben? Met hun Internet en hun espresso's, wat weten ze ervan hoe het is om ergens een beetje verantwoordelijkheid voor te nemen?

Ove tuurt met half dichtgeknepen ogen naar het plafond. Het is belangrijk dat de haak precies in het midden zit, besluit hij.

Midden in deze uiterst essentiële overwegingen wordt hij meedogenloos gestoord door een aanhoudend, schrapend geluid. Dat helemaal niet zoveel verschilt van het geluid dat misschien zou ontstaan als een grote kluns zou proberen in een Japanse auto met aanhanger achteruit te rijden langs de hele buitenmuur van Oves rijtjeshuis.

Een man die Ove heet rijdt achteruit met een aanhanger

Ove trekt de groene gebloemde gordijnen open die Oves vrouw jaren geleden al had willen vervangen. Hij ziet een kleine vrouw met zwart haar van een jaar of dertig, duidelijk een buitenlandse. Ze maakt woeste gebaren naar een veel te lange blonde kluns van ongeveer dezelfde leeftijd die achter het stuur zit van een veel te klein Japans auto-tje met een aanhanger die op dat moment langs de hele buitenmuur van Oves rijtjeshuis schraapt.

De kluns lijkt de vrouw met subtiële gebaren en signalen duidelijk te willen maken dat het heus niet zo gemakkelijk is als het eruitziet. De vrouw lijkt hem daarop met veel minder subtiële gebaren duidelijk te willen maken dat dat hoogstwaarschijnlijk te maken heeft met het feit dat de kluns in kwestie een uilskuiken is.

‘Ja, nou wordt ie fraai...!’ brult Ove uit het raam wanneer het ene wiel van de aanhangwagen in Oves border terechtkomt. Hij laat de kist met handige spullen op de grond vallen en balt zijn vuisten. Een paar tellen later vliegt zijn voordeur open, alsof die zich vrijwillig heeft geopend uit angst dat Ove er anders dwars doorheen zou lopen.

‘Waar zijn jullie in vredesnaam mee bezig?’ brult Ove tegen de vrouw met het zwarte haar.

‘Ja, dat zou ik ook wel eens willen weten!’ brult ze terug.

Ove is heel even uit het veld geslagen. Hij kijkt haar strak aan. Ze kijkt strak terug.

‘Je mag niet autorijden op het woonerf! Kun je geen Zweedse bordjes lezen of zo?’